

Візуальні образи історії

(живопис, скульптура, фотографія, кінематограф)

Викладач: доцент кафедри етнології

Тарнавський Роман Богданович

(тел.: 097 372 32 42; e-mail: avtor.RT@gmail.com ;

Facebook: Роман Тарнавський).

Семестр: **другий.**

Форма звітності: **залік.**

**ПОРАДА: ЗА НЕОБХІДНОСТІ РОЗДРУКУ СЛАЙДІВ ДРУКУЙТЕ
ЧОТИРИ СЛАЙДИ НА ОДНОМУ АРКУШІ (ЇХНІЙ МАСШТАБ
ДОЗВОЛЯЄ ЗМЕНШИТИ КІЛЬКІСТЬ НЕОБХІДНОГО ПАПЕРУ ☺)**

**Матеріали
для тестової контрольної роботи**

Мета візуалізації історії

1. Інформативна складова:

дуже часто зображення несе більше інформації, ніж текстовий наратив.

2. Мнемонічна складова:

посилення запам'ятовування шляхом створення асоціацій і атмосфери епохи – періоду – події.

Німецькі діти бавляться пачками банкнот у період гіперінфляції (1922)

Шляхи візуалізації історії

- 1. Ілюстрації** (малюнки, світлини, інфографіка, схеми і таблиці тощо) у навчальних підручниках і посібниках з історії, іншій історичній літературі (тому важливо знати принципи ілюстрування книжок).
- 2. Слайд-шоу** (при цьому його автор не стиснений жодними рамками, крім часових, позаяк не залежить від необхідності друку ілюстрацій).
- 3. Екскурсії** (відвідання музеїв, пов'язаних з історичними подіями місць).
- 4. Документальні та художні фільми** історичної тематики.
- 5. Аудіо-візуалізація** (використання музики для створення настроєвого тла сприйняття історичного матеріалу).

Головні принципи ілюстрування

Вимоги до зображення

1. Якість
(не менше 300 dpi;
від англ.
dots per inch –
кількість крапок
на дюйм);

2. Інформативність
(включно
з докладним
підписом
до зображення);

3. Мистецькість
(здатність
приносити
естетичне
задоволення та
психологічно
(у позитивному
розумінні)
впливати на
глядача).

Зліва направо.
1-й ряд (сидять):
Михайло Павлик,
Євгенія Ярошинська,
Наталія Кобринська,
Ольга Кобилянська,
Сильвестр Лепкий,
Андрій Чайковський,
Кость Паньківський-ст.
2-й ряд:
Іван Копач,
Володимир Гнатюк,
Осип Маковей,
Михайло Грушевський,
Іван Франко,
Олександр Колесса,
Богдан Лепкий.
3-й ряд:
Іван Петрушевич,
Філарет Колесса,
Йосип Кишакевич,
Іван Труш,
Денис Лукіянович,
Микола Івасюк.

**Учасники з'їзду українських письменників у Львові
з нагоди 100-річчя виходу в світ "Енеїди"
Івана Котляревського (1898)**

Принцип Фейсбуку

1. "Основна світлина" – те, що має найбільше запам'ятатися. Для політичної історії це, вочевидь, головні історичні постаті, для соціально-економічної та культурної – винаходи (наприклад, тут важливіше не те, як виглядав Семюел Морзе, а те, як виглядав телеграфний апарат), витвори мистецтва (картина "Враження. Схід сонця" Клода Моне важливіша, ніж автопортрет художника).

Клод Моне, "Автопортрет" та "Враження. Схід сонця"

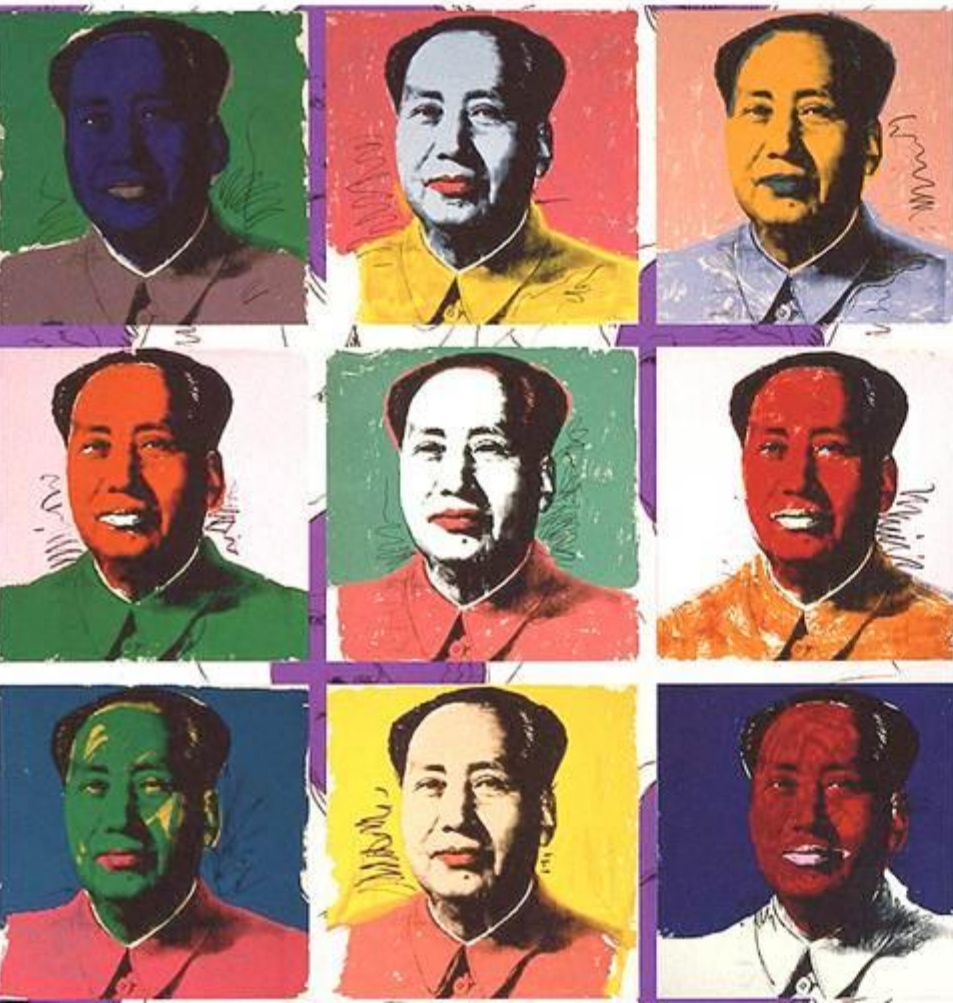
Автопортрет
Семюела Морзе
та телеграфний
апарат з
Музею історії ЛУ

Основну світлину варто вибирати так, щоб Ви могли докладно розповісти як про те, що/хто на ній рображено/зображений, як і, в ідеалі, про створення цього зображення. Тому варто не просто вибрати зображення, а зображення відоме.

**Жак-Луї Давід,
"Наполеон на перевалі
Сен-Бернар" (1801)**

Для представлення основної світлини наприклад Мао Цзедуна можна узяти не його фото, а картину Енді Воргола "Мао" (1972), або ж поліптих із декількох портретів з цієї серії.

Енді Воргол.
Мао (1972)

2. "Обкладинка".

Кожна подія з історії певної країни (чи всесвітньо-історичного масштабу) відбувається на певному історичному тлі епохи/періоду). Правильна візуалізація цього тла дозволяє маркувати подію, прив'язати її до країни (або ж показати її всесвітньо-історичний масштаб) та періоду. Тож потрібна ілюстрація-символ: пам'ятка архітектури чи картина з повсякденності, прапор чи герб держави тощо.

**Мініатюра братів Лімбургів з
"Прекрасного часослова
герцога Беррійського" (XV ст.)**

ЖИВОПИС:
портрети, події,
повсякдення

Печерний (наскельний) живопис

Печера Альтаміра

Розташування: Іспанія, поблизу містечка Сантільяна-дель-Мар у Кантабрії.

Датування: верхній палеоліт (35 600–13 000 років тому).

Історія: відкрита іспанським археологом Марселіно-Сансом де Саутуолою у 1879 р.

Печера Ласко (“Сикстинська капела первісного живопису”)

Розташування: Франція, Перігор, департамент Дордонь.

Датування: верхній палеоліт (XVIII–XV тис. до н. е.).

Історія: відкрита чотирма підлітками у 1940 р. і

досліджена істориком Анрі Брейлем, який і запропонував назви для частин печери: “Зала биків” (“Ротонда”), “Осьовий прохід”, “Пасаж”, “Нава”, “Котячий лаз”, “Апсида”, “Шахта” (“Колодязь”).

Кам’яна Могила

Розташування: Україна, смт Мирне поблизу Мелітополя Запорізької області (над річкою Молочною).

Датування: верхній палеоліт – середньовіччя (XXIV–XXII тис. років до н. е. – X–XII ст. н. е.).

Історія: перші письмові згадки – кінець XVIII ст.

Досліджена Миколою Веселовським (кінець XIX ст.), Валентином Даниленком та Отто Бадером (1930-ті роки), Михайлом Рудинським (1950-ті роки).

З 2008 р. – Національний історико-археологічний заповідник (бл. 3 гектарів).

Франко-кантабрійська школа

Реалізм (врахування об'єму, перспективи, руху, пропорцій і кольорів зображуваних фігур, використання природних контурів стін печери для створення трьохвимірного ефекту) за відсутності прагнення до натуралістичного відтворення дійсності (на малюнках немає ландшафтів і флори).

Наприкінці верхнього палеоліту – у мезоліті печерний живопис стає більш стилізованим.

Монохромні та поліхромні зображення (барвники: гематит, глина, деревне вугілля, вохра тощо; сполучна речовина: смола, тваринний жир).

Зооморфні (бізони, коні, кабани), **антропоморфні, абстрактні та інші** (відбитки долонь, деякі елементи із символічним навантаженням) **зображення**, виконані пальцями та спеціальними приладами (тростина, примітивні пензлі тощо).

Вирізування контурів фігур на стінах.

Кам'яна Могила

Зооморфні, антропоморфні, лінійно-геометричні зображення (зокрема, солярні знаки), у тому числі сцени полювання, танців,

Переважанням мистецтва малих форм (на відміну від печерного живопису Західної Європи).

Малюнки виконані протиранням у м'якшому пісковіку шматком твердого каменю, а не безпосереднім нанесенням фарб (виняток – печера № 36).

Бик з печери Альтаміра

Бик з печери Ласко

Фаюмські портрети – найкращі взірці античного живопису

Датування: I–III ст.

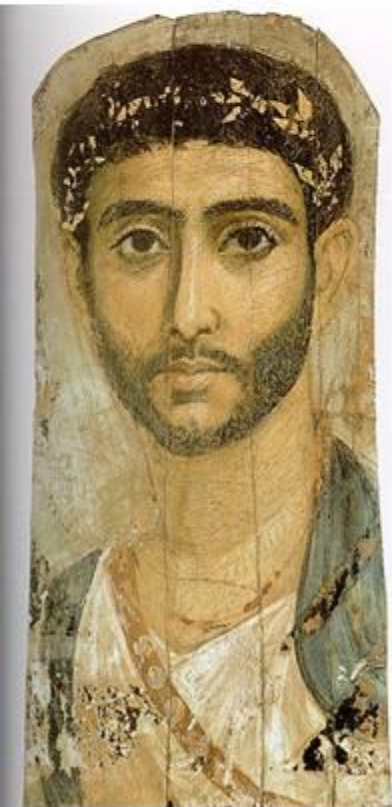
Техніка малювання: **енка́встика** – сполучна речовина для фарб – віск.

Техніка поширена для малювання портретів та образів.

З XIV ст. витіснена олійними фарбами.

Мета: вплив заміна поховальної маски на мумії портретом.

Історія: вперше знайдені у Фаюмській оазі в 1887 р. експедицією британця Фліндерса Пітрі. Нині відомо бл. 900 поховальних портретів.

Портрет
чоловіка,
Британський
музей

Портрет
молодої
жінки,
Лувр

Жінка з намистом,
Музей історії мистецтв,
Відень

“Покров Богородиці”
із зображенням
Богдана Хмельницького
та архієпископа
Лазаря Барановича
із Покровської церкви
села Дешки, нині
Богуславського району
Київської області
(перша половина XVIII ст.)
(Національний художній
музей України, Київ)/

Брати Лімбурги

(Поль, Ерман і Жаннекен Лімбурги,
між 1385 і 1416 рр., Неймеген) –
нідерландські художники-мініатюристи XV ст.

“Розкішний часослов герцога Беррійського” –
ілюмінований рукопис XV ст.

Замовлений у 1410–1411 рр. братам Лімбургам
герцогом Жаном Беррійським.

Залишився незавершеним і в 1440–1450-х роках
був доповнений анонімним майстром

(можливо Бартелемі д'Ейком),

а в 1485–1486 рр. – Жаном Коломбом.

Зберігається в замку Шантіїї (нині – Музей Конде).

Січень:

зустрічі Нового року
чи завершення переговорів
з англійцями в замку Жиак
6 січня 1414 р.

Лютый:
рубання дров
та сільське обійстя
(без вказівок на точну місцевість).

Березень:

оранка, посів,
роботи на винограднику
в замку Лузіньян у Пуату.

Над вежею Пуатвен –
покровителька роду Лузиньянів
фея Мелюзіна у вигляді дракона.

Квітень:

заручини (можливо, онуки герцога Беррійського Бонни д'Арманьяк з Шарлем Орлеанським чи Марії Беррійської з Жаном Клермонським) у замку Дурдан або П'єрфон.

Травень:

святкова процесія

їде до лісу

поблизу замка в Ріомі

(столиця Оверні)

чи Королівського палацу

(нині Палац правосуддя)

в Парижі.

Червень:

сінокіс на острівці Жюїф
у Парижі
(поблизу – Сіте,
замок Консьєржері
та каплиця Сен-Шапель).

Липень:

жнива та стрижка овець
у замку Пуатъє
на березі річки Клен у Пуату.

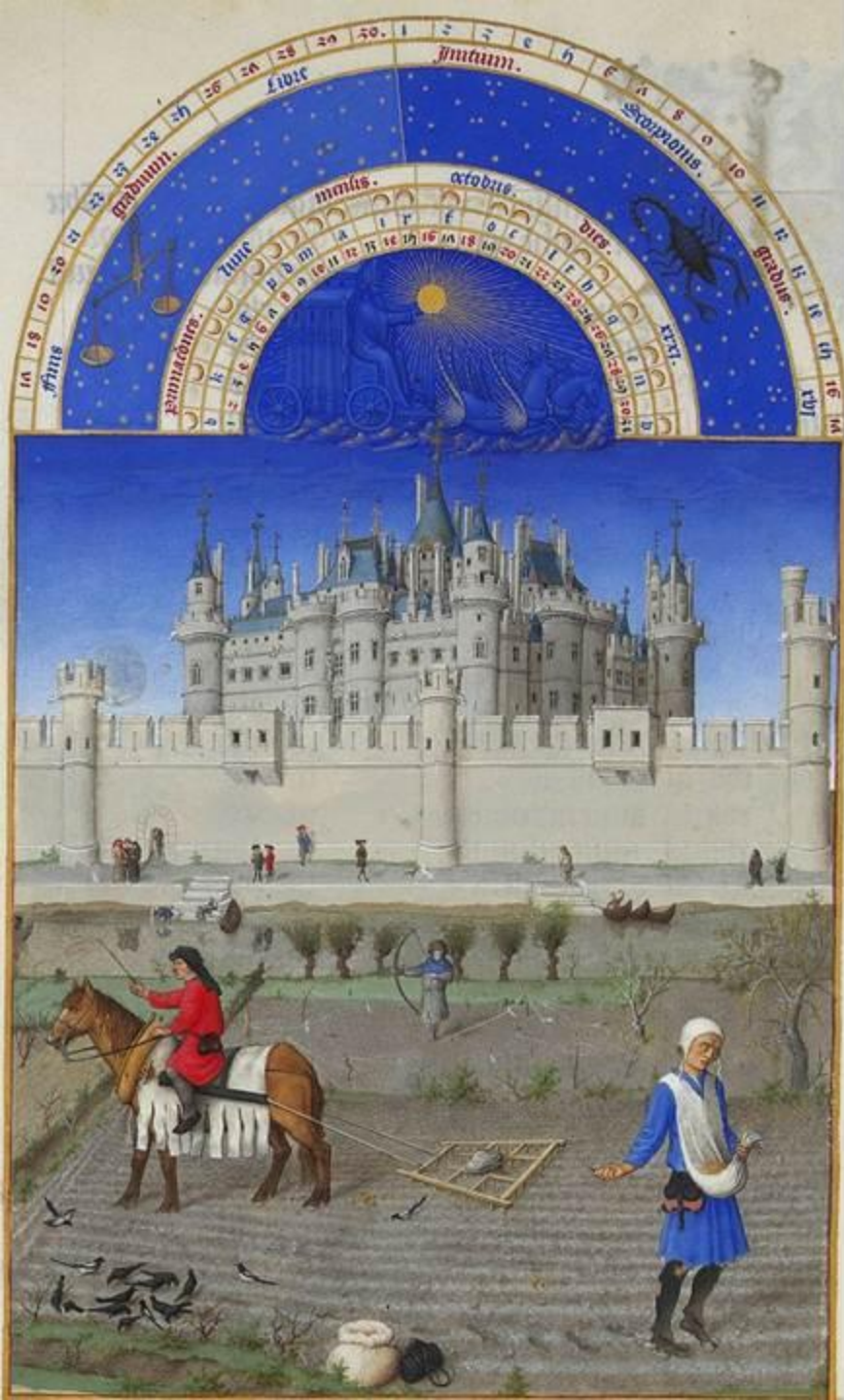

Серпень:

соколине полювання та купання у річці поблизу замка Етамп, головна башта (Гінетт) якого збереглася до наших днів.

Вересень: збір винограду в замку Сомюр неподалік Анже.

Жовтень:

**посів озимихни
навпроти замку Лувр
(нині набережна Малаке).**

Листопад:
лісовий випас свиней
на тлі пейзажу, написаного
під впливом краєвидів Савойї.

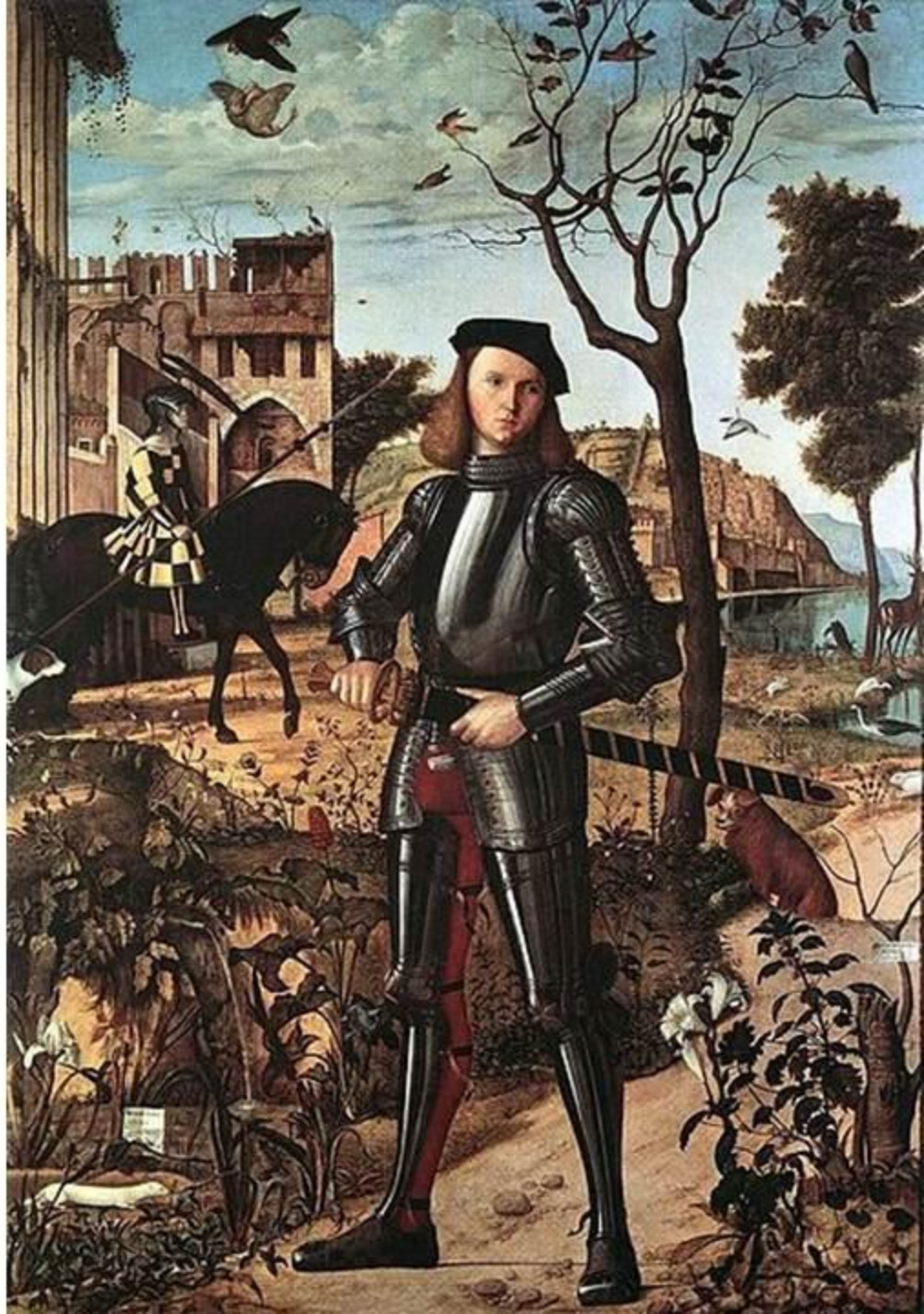

Грудень:

полювання у дубовому гаю
неподалік Венсенського замку.

Вітторе Карпаччо
(1455(65), Венеція –
1526, Венеція) –
італійський художник,
представник венеційської
школи.

**Карпаччо,
"Лицар"
(1510)**

Кінні портрети

Тіціан. Кінний портрет імператора Карла V (1548)

Тіціан Вечелліо
(бл. 1480-1485 - 1576) - італійський художник, представник ренесансу. Улюблений живописець імператора Священної Римської імперії Карла V

Джузеппе Арчимбольдо
(1527, Мілан - 1593,
Мілан) – італійський
художник-маньєрист.

Арчимбольдо,
“Рудольф II
в образі Вертумна”
(1591)

Альбрехт Дюрер (1471, Нюрнберг – 1528, Нюрнберг) –
німецький художник, представник ренесансу.

**Егберт –
король
Вессексу
(802–839)**

**Альбрехт
Дюрер,
“Карл I
Великий –
король
франків та
імператор
Священної
Римської
імперії”
(768–814)**

**Енґр, "Жанна д'Арк на коронації
Карла VII в Реймському соборі
17 липня 1429 року" (1854)**

**Жанна д'Арк,
середньовічна
мініатюра**

Ганс Гольбейн-молодший

(1497-1543) -

**німецький художник
епохи Відродження.**

Ілюстрував “Похвалу глупоті”

Еразма Роттердамського;

брав участь у створенні

німецького перекладу Біблії

Мартіна Лютера.

У 1526 р., за сприяння

Еразма Роттердамського

і Томаса Мора,

переїхав до Англії.

Придворний живописець

Генріха VIII Тюдора (1509-1547):

створив декілька портретів

короля, його дружин Джейн

Сеймур та Анни Клевської,

принца Едуарда.

**Ганс Гольбейн.
Автопортрет**

Гольбейн. Портрети Генріха VIII (1530-1540-ві)

Гольбейн. Портрети дружин Генріха VIII

Анна Болейн
(дружина
у 1533-1536 рр.)

Джейн Сеймур
(дружина
у 1536-1537 рр.)

Анна Клевська
(дружина
у 1540 р.)

**Гольбейн,
“Посланці”
(1533,
Лондонська
НГ):**

**потрет
Жана де
Дентвіля
(ліворуч)
та
Жоржа
де Сельви
(праворуч)**

Франсуа Клуе
(1515-1572) -
французький
художник, представник
північного ренесансу.
Придворний художник
королів
з династії Валуа -
Франциска I, Генріха II,
Франциска II, Карла IX.
Знімав посмертні маски
представників династії
Валуа. Стиль Клуе
зазнав впливу
італійського,
фламандського й
німецького живопису,
зокрема, полотен Ганса
Гольбейна молодшого.

Клуе. Портрети Маргарити Валуа

Ян ван Ейк
(бл. 1385/ 1390 –
1441, Брюгге) –
фламандський
художник
епохи Відродження,
один з перших
освоїв техніку
написання картин
олійними фарбами.

**ван Ейк,
“Портрет чоловіка
у тюрбані”
 (“Автопортрет”?)
(1433, Національна
галерея, Лондон)**

ван Ейк,
“Портрет подружжя
Арнольфіні”
(1434, Лондонська НГ) –
перший парний портрет
європейського
живопису.

За однією з версій,
зображений
італійський купець
Джованні ді Ніколао
Арнольфіні
з дружиною
у їхньому будинку
в Брюгге.

Johannes de eyck fuit hic
1438

The image shows a close-up of a parchment page with a handwritten inscription in Gothic script. The text is written in black ink and is framed by decorative elements. At the top, a metal clasp with a dragon head and a ring is visible. At the bottom, a metal clasp with a dragon head and a ring is also visible. The parchment is aged and has a yellowish-brown color. The inscription is written in a Gothic script, with the first letter 'J' being particularly large and ornate. The text reads 'Johannes de eyck fuit hic' followed by the year '1438' on a separate line. There are small decorative flourishes around the text, including a cross at the end of the first line and a small mark above the year.

J. B. 1718

f

Брюссельський грифон або аффенпінчер

**Рембрандт
ван Рейн**
(1606,
Лейден –
1669,
Амстердам) –
нідерландський
художник
доби бароко,
представник
“Золото-
го століття”
голландського
живопису.

**Рембрандт, “Нічна варта”
 (“Виступ роти стрільців
Франса Баннінга Кока”)
(1642, Рейксмузей)**

**Рембрандт, "Урок анатомії доктора Тюльпа"
(1632, Мауріцгейс)**

**Ян Вермер
ван Делфт**
(1632, Делфт –
1675, Делфт) –
нідерландський
художник
доби бароко,
представник
“Золотого століття”
голландського
живопису.

**Вермеєр,
“Дівчина
з перловою
сережкою”**
(бл. 1665,
Мауріцгейс, Гаага) –
голландська
“Мона Ліза”

Пітер Пауль Рубенс
(1577, Зіген -
1640, Антверпен) -
фламандський
художник
доби бароко.

У період творчої кризи
(після смерті доньки
та дружини Ізабелли) -
повноважний посол
Іспанських Нідерландів
(1626-1634).

**Рубенс,
“Автопортрет
з Ізабеллою Брант”**
(бл. 1609,
Стара Пінакотека,
Мюнхен)

**Рубенс, "Марія Медічі,
королева Франції"**

**Рубенс,
"Представлення портрета"**

**Рубенс,
"Прибуття до Марселя"**

**Рубенс,
"Зустріч у Ліоні"**

**Рубенс,
“Портрет
Людовика XIII,
короля
Франції”
(1622–1625)**

**Рубенс,
"Портрет
Анни
Австрійської"
(1622-1625)**

Філіпп де Шампень
(1602, Брюссель –
1674, Париж) –
фламандський і
французький
художник
доби бароко.

**Шампень,
“Король
Людовик XIII”**

**Шампень,
“Портрет
кардинала
Рішельє”
(бл. 1637,
НГ, Лондон)**

Шампень, "Потрійний портрет кардинала Рішельє"
(бл. 1642, НГ, Лондон)

Жак-Луї Давід

(1748–1825) –

**французький художник,
представник неокласицизму.**

**Придворний художник
Наполеона І.**

Жан-Огюст-Домінік Енґр

(1780–1867) –

**французький художник,
представник класицизму.**

Учень Давіда.

Автор портретів Наполеона І.

Давід. **Коронація імператора Наполеона (1805-1807)**

Давід. Наполеон у кабінеті
в Тюїльрі (1812)

Енґр. Наполеон
на імператорському троні (1806)

Давід,
“Наполеон
на перевалі
Сен-Бернар”
(1800)

Поль Деларош (1797–1856).
“Перехід Наполеона
через Альпи” (1850)

**Давід,
“Смерть Марата”
(1793,
Королівський
музей
прекрасних
мистецтв,
Брюссель)**

Поль Бодрі
(1828, Ла-Рош-сюр-Йон
-1886, Париж) -
французський
художник,
представник
академізму.

**Бодрі,
“Убивство Марата”
 (“Шарлота Корде”)
(1866, Нант)**

**Франсуа Мілле (1814 – 1875),
"Анжелюс" ("Молитва задля врожаю картоплі")
(1857, Музей д'Орсе)**

Каспар Давід Фрідріх
(1774-1840),
“Мандрівник
над морем туману”
(1817-1818)

Вільям Тернер (1775 – 1851),
“Останній рейс “Тімірера” (“Сміливого”)” (1839)

Вільям Тернер (1775 – 1851), **“Дощ, пара і швидкість”** (1844)

Французький художник Ежен Делакруа (1798–1863).
"Свобода, що веде народ" (1830).

Ян Матейко
(1838–1893) –
польський
художник,
автор полотен
на історико-
патріотичні
сюжети, зокрема,
із середньовічної
та ранньомодерної
історії Польщі.

Матейко.
Мешко I

Матейко.
Казимир III Великий

Матейко. Ядвіга

Матейко. Люблінська унія (1869)

Матейко. Битва під Грюнвальдом (1878)

**Матейко. Тріумф прогресу
(1887-1891):**

- 1) Винайдення залізниці;**
- 2) Винайдення телеграфу;**
- 3) Суецький канал.**

**Франц Ксав'єр
Вінтергальтер
(1805–1873) –**

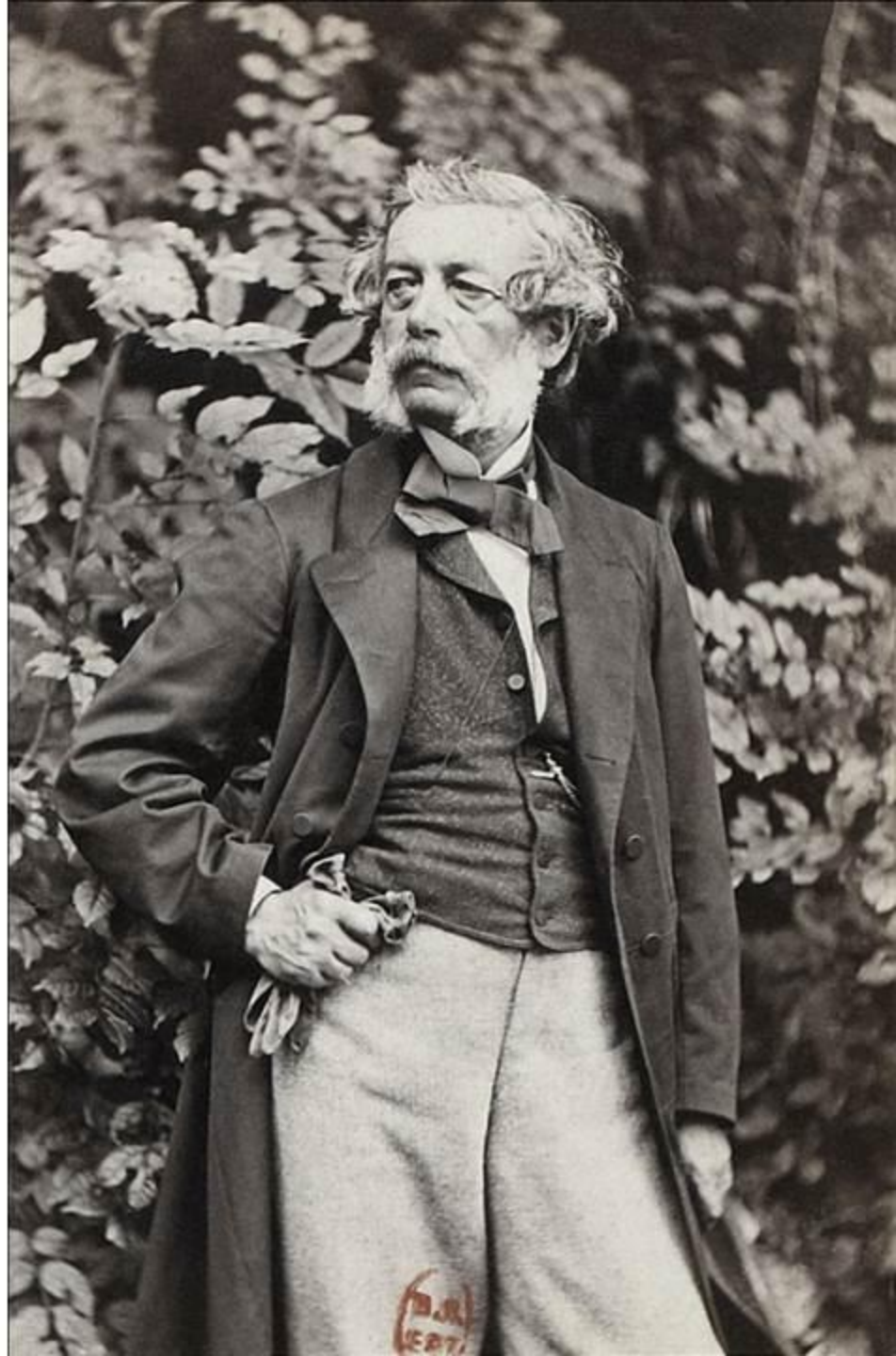
**німецький художник, один з
найбільш модних портретистів
середини ХІХ ст., майстер
придворного портрету.**

Походив з селянської родини.

**Навчався в Мюнхенській
академії мистецтв. З 1828 р. –
учитель малювання графині
Софії Баденської. У 1830-х
роках – придворний
живописець великого герцога**

**Леопольда Баденського,
згодом – короля Франції Луї-
Фліппа, імператора
Наполеона ІІІ.**

**Створив унікальну галерею
принцес практично
усіх країн Європи.**

Вінтергальтер.

Портрети Франца-Йосифа I та імператриці Єлизавети

Вінтергальтер. Портрети королеви Вікторії

Микола Пимоненко

(1862, Київ – 1912, Київ) –
український живописець.

Навчався у

Київській рисувальній школі,
Петербурзькій академії мистецтв.

Викладав у Рисувальній школі

Миколи Мурашка в Києві,
Київському політехнічному

інституті та Київському
художньому училищі.

Брав участь у розписах
Володимирського собору в Києві.

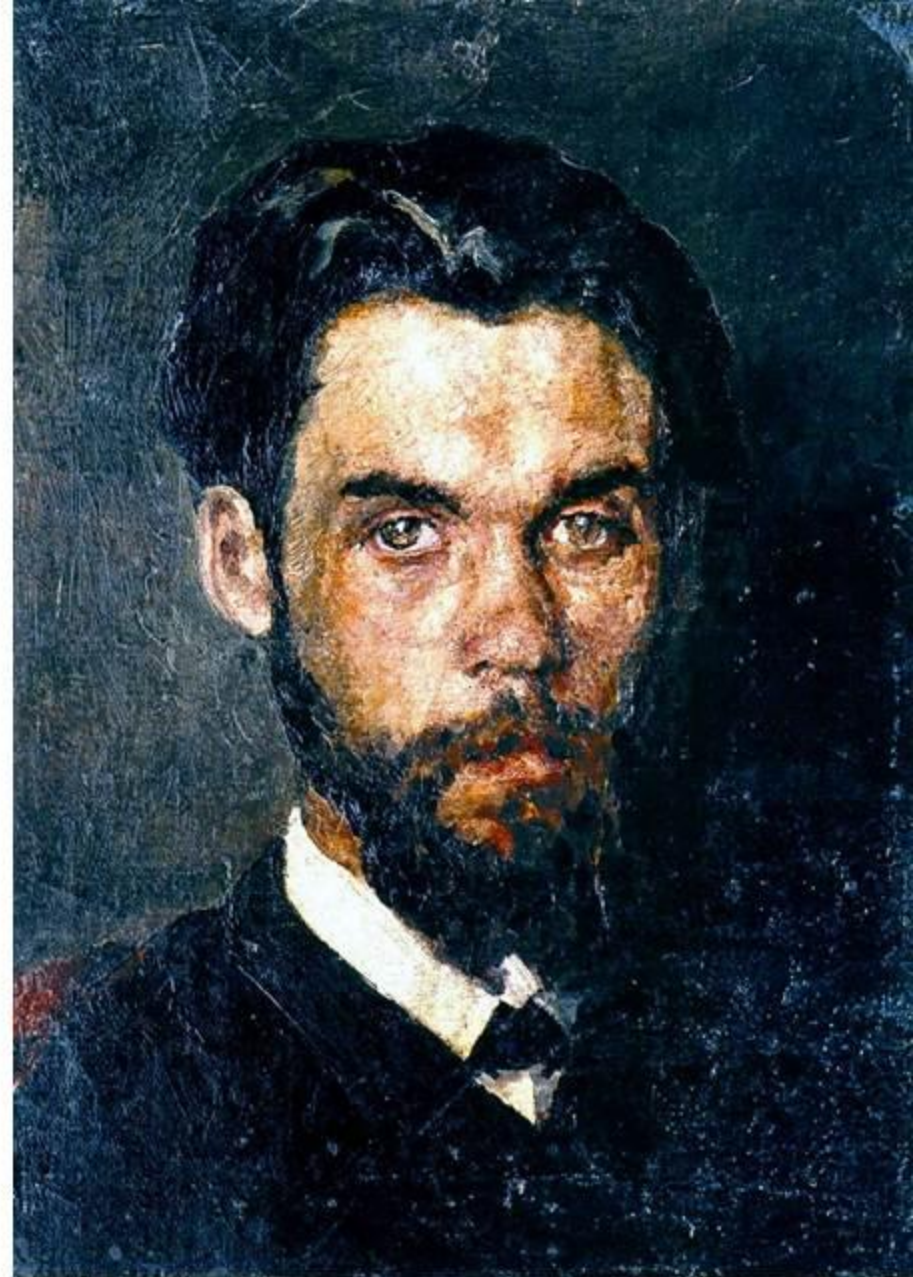
Член Товариства мюнхенських
художників,

Паризького міжнародного союзу
мистецтва та літератури.

Академік живопису

Петербурзької академії мистецтв.

Автор унікальних картин
на побутові сюжети.

Микола Пимоненко.

Автопортрет

Микола Пимоненко. "Свати (1882).

Зображено сватання до дівчини. Мати спілкується зі сватами, а дівчина у той час, за традицією, "колупає піч".

**Микола Пимоненко.
Святочне ворожіння
(1888).**

**Зображено ворожіння
за допомогою свічки.
Подібні ворожіння
на дівочу долю та
судженого побували під
час багатьох
зимових свят, зокрема,
на Катерини та Андрія.**

Микола Пимоненко. Страстний четвер (1887).

Зображено традицію у четвер на Страсному тижні (Чистий четвер) після Служби Божої повертатися додому із запаленою свічкою

Микола Пимоненко. Великодня заутреня (1891).

Зображено, зокрема, особливості освячення паски (досить великого розміру) та інших обрядових страв: без кошика, у ночвах (кориті) чи на полотні.

**Микола Пимоненко. Жнива в Україні (1896).
Зверніть увагу на особливості дитячої колиски.**

Микола Пимоненко. Вечоріє (1896)

Едвард Гоппер

(1882, Ньюаск –1967, Нью-Йорк) – американський художник, майстер міського пейзажу.

Навчався живопису в Нью-Йорку (у школі художників реклами, школі Роберта Генрі, яка пропагувала ідею створення сучасного національного мистецтва США) та Парижі (1899–1910).

Основним натхненням став Нью-Йорк, а також провінційні містечка.

Відкрив новий жанр – “портрет будинка”.

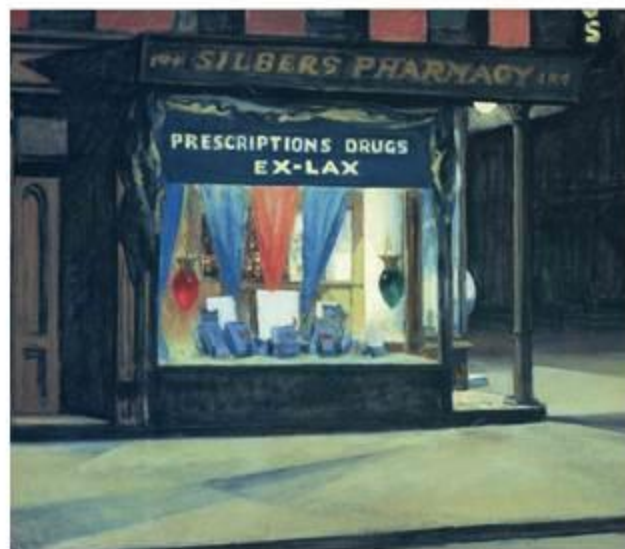
Поряд із цим, створив узагальнений образ міського мешканця.

У 1933 р. Музей сучасного мистецтва у Нью-Йорку організував персональну виставку Гоппера, яка принесла всесвітню славу.

Плідно працював до 1965 р.

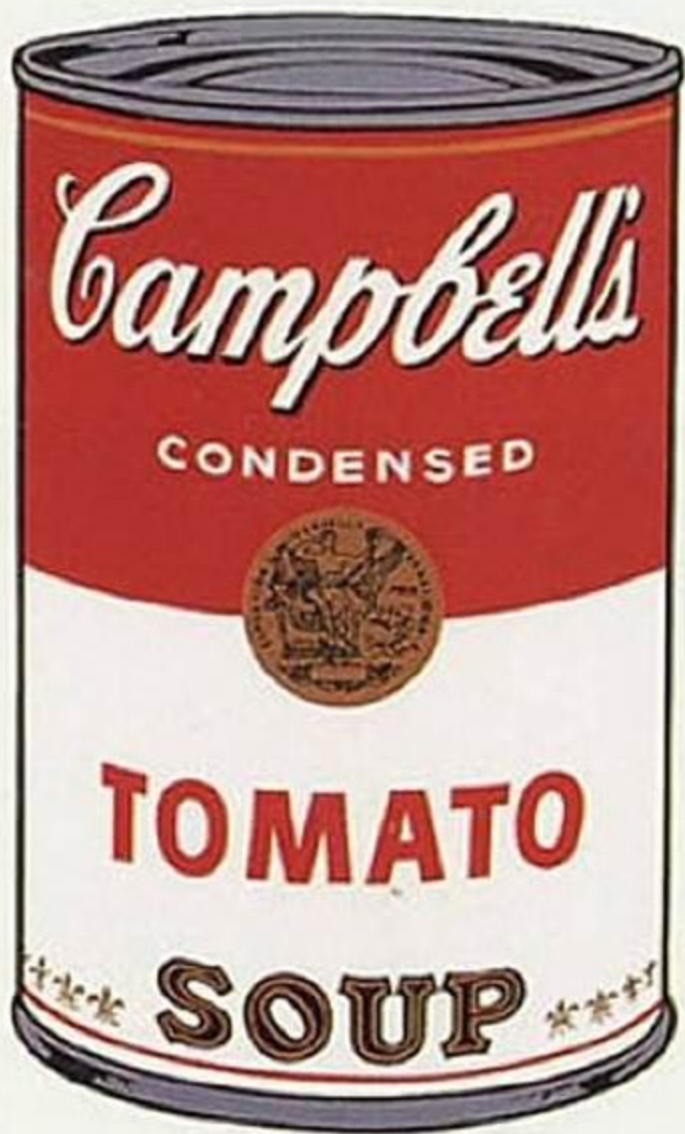
**Гоппер, “Автопортрет”
(1930)**

Гоппер, "Будинок біля залізниці" (1925), "Будинок Дейвіса" (1926),
"Аптека" (1927), "Заправка" (1940)

Гоппер, "Опівнічники"/ "Nighthawks"
(1942)

“Банка із супом
Кемпбелл” (1968)

Поп-арт: Енді Воргол
(Ендрю Варгола, 1928, Піттсбург, штат
Пенсильванія - 1987, Нью-Йорк) -
американський художник
українського походження.

Фотографія

Фотографії-символи

Героїчний партизан" ("*Guerillero Heroico*", 5 березня 1960 р.) – портрет Ернесто "Че" Гевари (1928–1967).

Автор – кубинський фотограф Альберто Корда, промотор перетворення світлини на символ – італійський видавець Джанджакомо Фельтрінеллі.

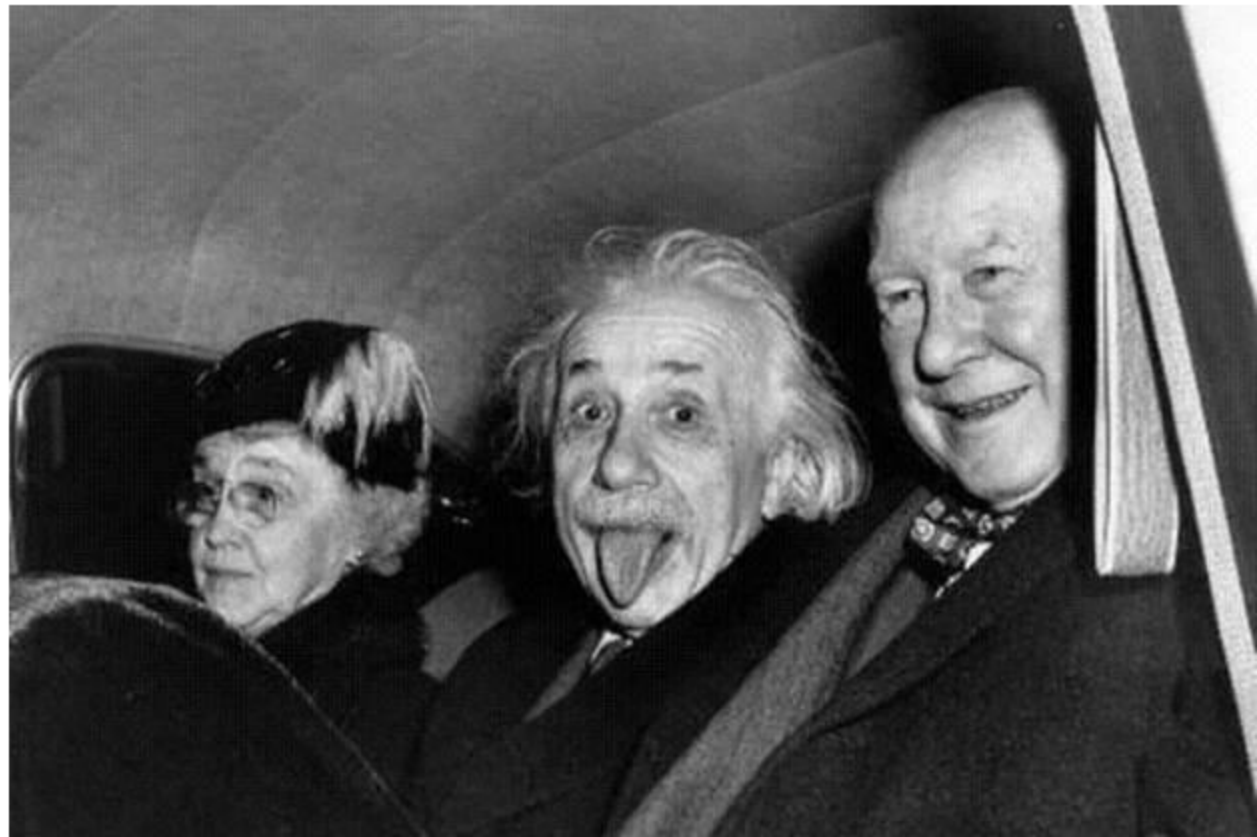
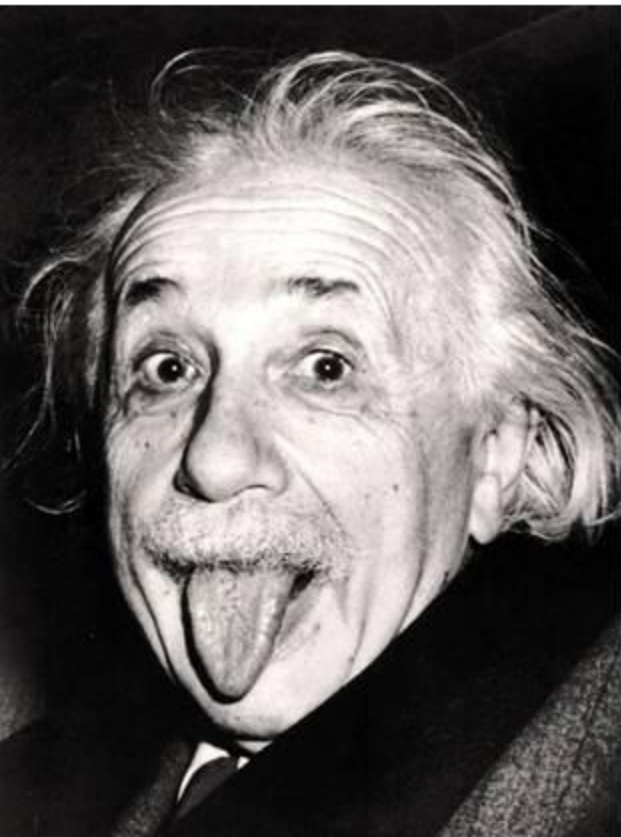

Фотографії-символи

Артур Сасс, "Альберт Айнштайн" (4 березня 1951р.)

Альберт Айнштайн (1879–1955):

"Вам сподобається цей жест,
адже він адресований усьому людству!"

“Афганська дівчинка”

**На фото,
авторства
американського
фотожурналіста
Стіва Маккарі
(опубліковане 1985 р.
в журналі
“National Geographic”),
зображена пуштунка
Шарбат Гула
у пакистанському
таборі для біженців
під час Афганської війни.**

“Невідомий бунтар” (англ. *Tank Man*) –

світлина Джеффа Віднера, зроблена 4 червня 1989 р.

(з шостого поверху готелю “Пекін”) під час студентських заворушень
на площі Тяньаньмень у Китаї.

За однією з версій, на фото зображений 19-річний студент Ван Вейлінь.

Альфред Айзенштадт
(*Alfred Eisenstaedt*,
1898–1995) –
німецький та
американський
фотожурналіст

Доротея Ланж
(*Dorothea Lange*,
1895–1965) –
американська
фотожурналістка

Маргарет Бурк-Вайт
(*Margaret Bourke-White*,
1904–1971) –
американська
фотожурналістка

Зліва направо: фотографи Альфред Айзенштадт, Доротея Ланж,
Маргарет Бурк-Вайт, Юсуф Карш, Джо Розенталь

Юсуф Карш
(*Yousuf Karsh*,
1908–2002) –
вірменський
та канадський
фотопортретист

Джо Розенталь
(*Joe Rosenthal*,
1911–2006) –
американський
фотожурналіст

Творчі напрями:

- 1) класичні документальні фото;
- 2) “промислова” та “архітектурна” фотографії;
- 3) “фотоесеї”;
- 4) фотопортрети “простих” та “великих” людей.

1930-ті роки: масштабні будівельні проекти

Невідомий автор / Чарлз Еббетс,
“Обід на вершині хмарочосу”
(20 вересня 1932)

11 робітників-будівельників Ар-Сі-Ей-Білдінг
(у 1988 р. перейменований на Джи-І-Білдінг)
на Мангеттені сидять без страховки
на висоті понад 256 м
(на 69 поверсі майбутньої 70-поверхової будівлі)

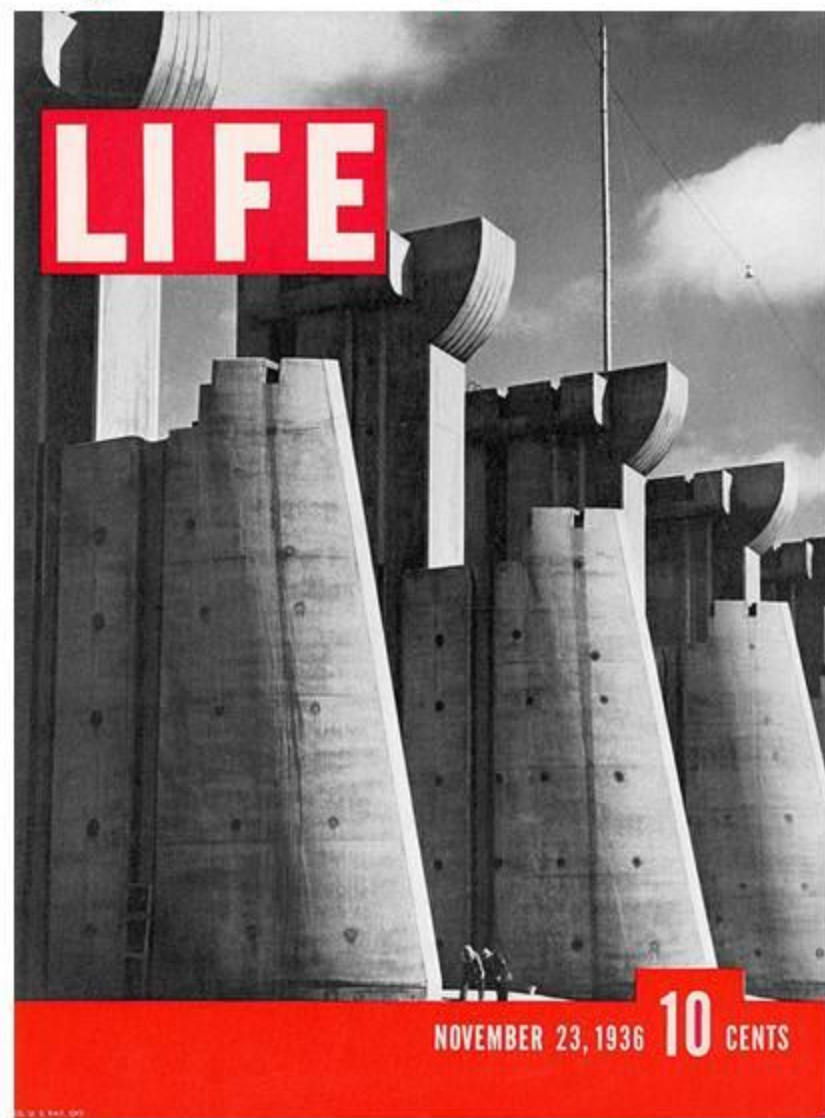

Чарлз Еббетс
та світлина його авторства
(1932)

1930-ті роки: масштабні будівельні проекти

Маргарет Бурк-Вайт,
"Дамба Форт-Пек" (1936)

"Дамба Форт-Пек"
на обкладинці журналу "Life"

**“Мати-переселенка”
 (“*Migrant Mother*”,
 березень 1936)**

Доротеї Ланж –

символ Великої депресії.

**На світлині, зробленій
 поблизу табору трудових
 мігрантів під Ніпомо
 (Каліфорнія), зображено
 32-річну Флоренс Оуенс
 Томпсон (1903–1983) з
 трьома дітьми.**

**Фотографію вперше
 опубліковано в газеті
 “*San Francisco News*”
 разом із статтею про голод
 у таборі під Ніпомо.**

Друга світова війна: символи опору та перемоги

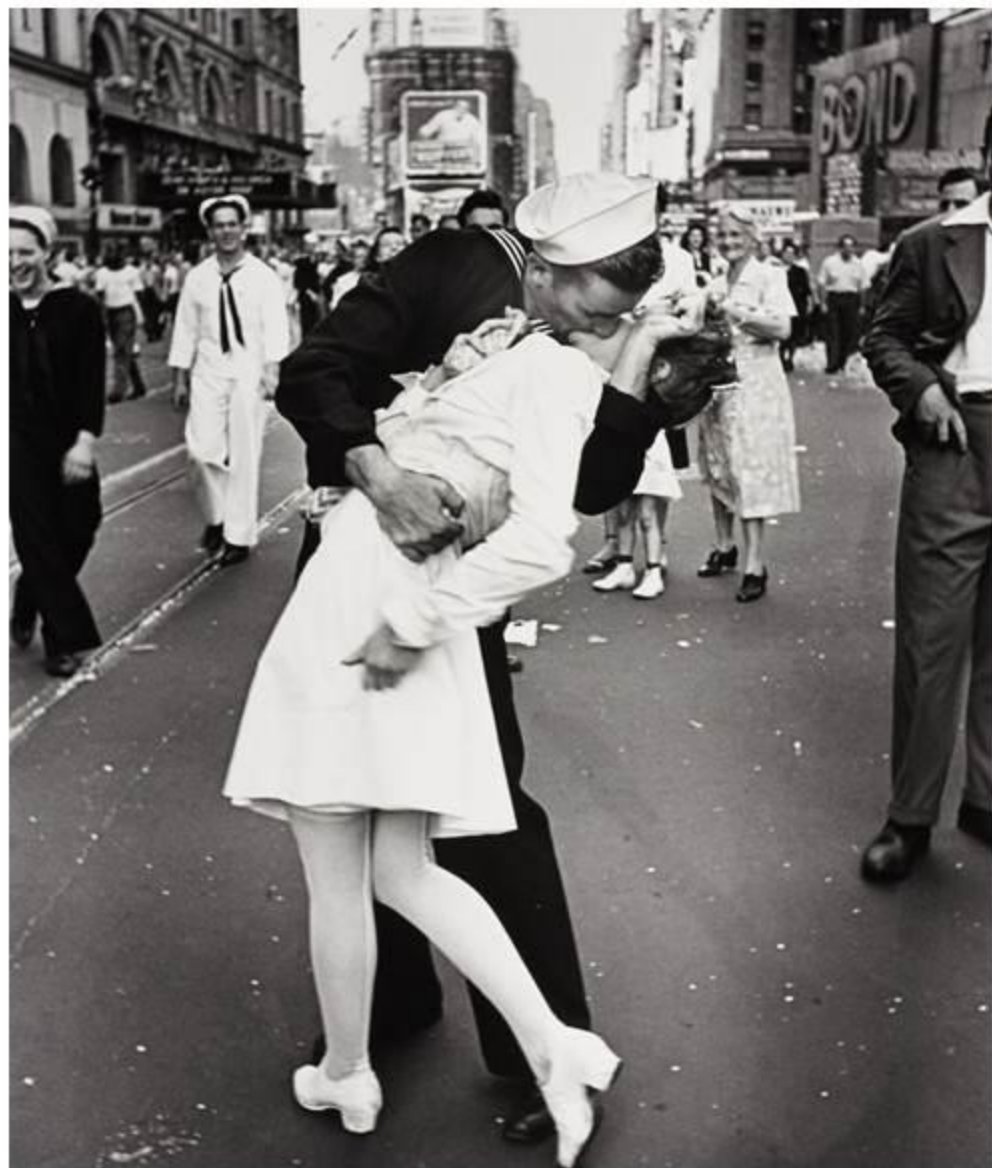
Джо Розенталь,
“Підняття прапора
над Іводзімою”
(23 лютого 1945)

Клінт Іствуд,
фільм
“Прапори наших
батьків” (2006)

**“Беззастережна
капітуляція” (“V-J Day in
Times Square”,
“V-Day”, “The Kiss”,
14 серпня 1945 р.)**

Альфреда Айзенштадта.
На світлині, зробленій на
Таймс-Сквер
у Нью-Йорку, зображено
спонтанний поцілунок
матроса Глена Макдаффі
(1927-2014) та медсестри
Едіт Шейн (1918-2010)
після оголошення Гаррі
Трумена про капітуляцію
Японії. Фотографію
вперше опубліковано у
журналі *“Life”*.

Друга світова війна: символи опору та перемоги

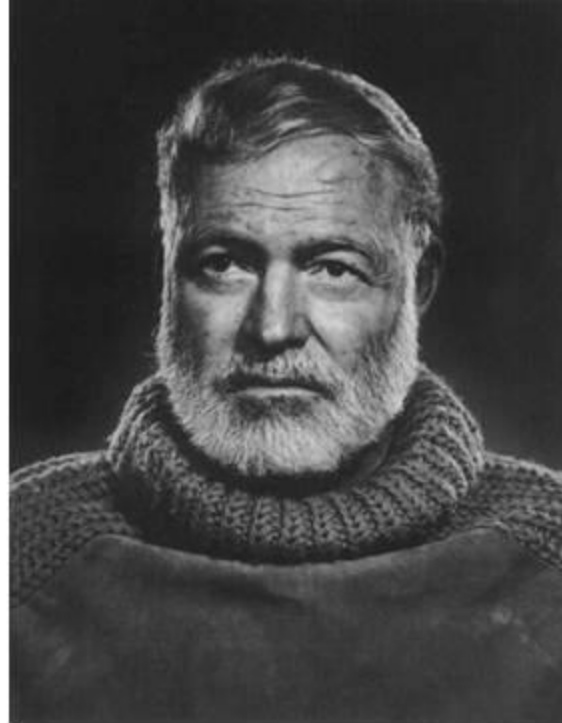

Юсуф Карш,
"Вінстон Черчилль"
(1941)

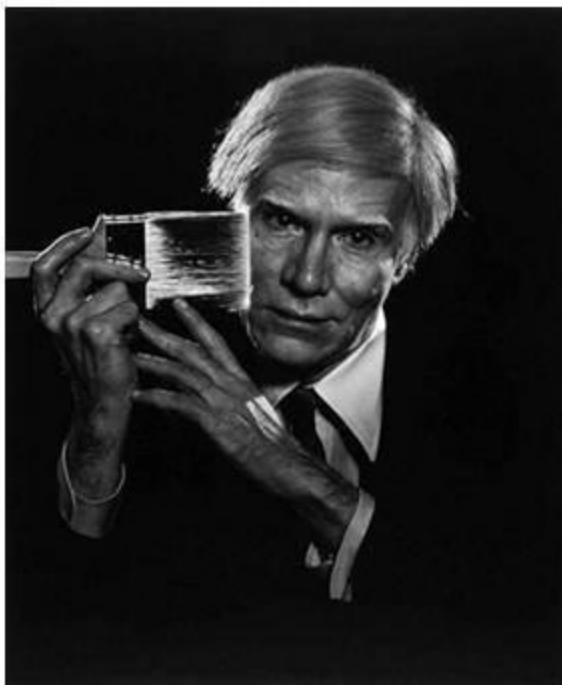
Альфред
Айзенштадт,
"Вінстон Черчилль"
(1951)

**Карш.
Георг VI,
Єлизавета II,
Джон і Жаклін
Кеннеді,
Шарль де Голль,
Мартін
Лютер Кінг**

**Карш.
Ernest
Гемінгвей,
Енді Воргол,
Волт Дісней**

Скульптура

**Пам'ятник
Анні Ярославні
на Львівській площі
в Києві (2016)**

**Пам'ятник засновникам Києва
на Дніпрі (1982)**

**Київ
(відкритий
у Ромнах),
1918**

**Автор трьох пам'ятників
Тарасові Шевченку
Іван Кавалерідзе**

Полтава, 1926

Ромни Сумської обл., 1918

Харків, 1935

Канів, 1939

**Автор трьох
пам'ятників
Тарасові
Шевченку
Матвій
Манізер**

Київ, 1939

Вашингтон (США), 1964

**Прудентополіс
(штат Парана,
Бразилія), 1989**

**Івано-
Франківськ,
2011**

**Автор трьох пам'ятників
Тарасові Шевченку
Лео Мол /
Леонід Молодожанин**

Львів, 1971

**Біля входу
в Музей народної архітектури
та побуту у Львові імені
Климентія Шептицького**

Львів, 1992

На проспекті Свободи

**Автор погруддя Іванові Франку
у Львівському університеті –
Володимир Руденко**

**Пам'ятник Іванові Франку
у Львові (1964),
скульптори Валентин Борисенко,
Дмитро Крвавич, Еммануїл
Мисько, Василь Одрехівський,
Яків Чайка**